

ዋዕላ ‘ሓንቲ ሃገር’ (One Nation)
ፍራንክፉርት : ጀርመን
1 ሰኔ 2019

ቀንዲ ዕማማት መሰጋገሪ እዋን

አቅዲመ : ስለ’ቲ ኣብዚ ዋዕላ’ዚ ንምስታፍ ዝተገብረለይ ዕድመ ብልቢ አመስግን። ኣስዲበ : ምስ ሃገራዊ ዕላማታት ‘ሓንቲ ሃገር’ (One Nation) ዘለኒ ናይ ቃልሲ ምሕዝነት ብምርግጋጽ፤ እዚ ኣገዳሲ እዋናዊ ዋዕላ’ዚ ብዓወት ንኪዛዘም ሰናይ ትምኒተይ እገልጽ።

ብዛዕባ ዕማማት መሰጋገሪ እዋን ክንዛረብ እንከሎና : ንለውጢ ከም ውሁብ ወሲድና ኢና። ኣብ ሃገርና ግን ለውጢ ጌና ብሕጂ ዚመጽእ ኢዩ። ስለዚ : ብዛዕባ ዕማማት ጽባሕ ለውጢ ቅድሚ ምዝራብ : ብዛዕባ ሰብኣዊ ኮነት ህዝብና : ብዛዕባ ኣመጻጽኣን ምድራኽን ለውጢ ኣብ ሃገርና : ዘለኒ ኣረኣእያ : ኣሕጽር ኣቢለ ከቕርብ እየ።

1. ህሉው ኮነት ህዝቢ ኤርትራን ሃገረ ኤርትራን

ልዑላዊ ናጽነት ሃገረ ኤርትራ ፍረ ጻዕርን መስዋእትን መላእ ህዝቢ ኤርትራ ኢዩ። ሃገራዊ ናጽነት ብመስዋእቲ ሰማእታትና : ብረሃጽን ደምን ኣዕጽምትን ናይ ተኸታተልቲ ወለዶታት ኤርትራውያን ዚተረኽበ ዓቢ ታሪኻዊ ዓወት ህዝቢ ኤርትራ ኢዩ። ኩሉ ኤርትራዊ በቲ ቈራጽ ታሪኻዊ ቃልሲ ኪሕበን፤ ቀጻልነት ናይቲ ብኸቡር መስዋእቲታት ናይ ዓስርተታት ኣሸሓት ሰማእታት ዚተረኽበ ልዑላዊ ናጽነት ኤርትራ ንምውሓስ ብምሉእ ዓቕሙ ኪሰርሕ ብጹእ ሃገራዊ ሓላፍነት ኣለዎ።

ህዝብና ኣብዚ ዚሓለፈ ርብዒ ዘመን : ኣብ ትሕቲ ኣደራሶ ናይ ሓደ ዓመጽኛ ስርዓት : ዓቢ ታሪኻዊ ትራጀዲ ኣጋጢሙዎ። ትራጀዲ ብደረጃ ውልቀ ዜጋ፤ ብደረጃ ስድራቤት፤ ብደረጃ ሕብረተሰብ፤ ብደረጃ ሃገር። ኤርትራዊ ዜጋ ተረጊዶ፤ ስድራቤት ተበታቲና፤ ሕብረተሰብ ተዘሪጉ፤ ሓይሊሰብ ማህሚኑ፤ ሃገር ኣንቁልቀላ። ህዝብና ንሓርነት : ንደሞክራሲ : ንፍትሒ : ንራህዋ ተቃሊኑ። ናይ ታሪኽ ግሪምቢጥ ኩይኑ ግን፤ ኣብ ክንዲ ሓርነት : ጌልያነት፤ ኣብ ክንዲ ደሞክራሲ : ምልኪ፤ ኣብ ክንዲ ፍትሒ : ግፍዒ፤ ኣብ ክንዲ ራህዋ : ጭንቅን ጸበባን ወሪዱዎ።

ሎሚ : 28 ዓመታት ድሕሪ ናጽነት : መነባብሮ ህዝቢና : ካብ ምዝዛም ባዕዳዊ ግዝኣት ኢጣልያ ኣትሒዙ : ኣብቲ ዚኸፍኦ ደረጃ ምህላዉ ኣዝዩ ዘሕዝን ኢዩ። ኣብ ከተማታት ይኹን ኣብ ገጠራት : መባእታዊ ውሕስነት ህይወት ኩነ ብቐዕ ቀረብ መሰረታዊ ጠለባት የለን። ብኸቱር ሕጽረት መግቢ : ዚስተ ማይ : ኣባይቲ : ሓይሊ መብራህቲ : ኣፋውስ : ወዘተ.፤ እናተሳቐየ፤ ኣብ ቅሉዕ ሓሳረ-መከራ ናይ ዘስካሕክሕ ድኽነት ተሸሚሙ ይርከብ።

መሸከል ህዝብና : ትርኢት ከተማታትናን ወደባትናን ተደዊኑ፤ ምስሊ ሕሰም ለቢሱ። ኣካላውን ማሕበራውን ትሕተ-ቅርጺታትና ቈንቑኑ፤ ቑጠባና ዓንዩ፤ ሃገርና ብሃብታማ ደኽያ። ብልሹው ምሕደራን ፍጹም ብሕትውናን ህግደፍ ነቲ ብሕታዊ ጽላት ጨፍሊቐ ደቑሱዎ። ሕርሻ : ኢንዱስትሪን ኣገልግሎታትን ተረሚሱ። እቲ ገባቲ ስርዓት : ምስ ሕልና-ኣልቦ ወጻእተኛታት ኣውፈርቲ ብምትሕብባር : ንእትዋት ናይቲ ልዑል መኽሰብ ዘለዎ ዕድናዊ ጽላት ኣብ ምዝማት ተዋፊሩ ይርከብ።

ኤርትራ ሎሚ ብስብርባር ናይ ዘይተማልአ ትጽቢታት፡ ናይ ዚተጠልመ መብጽዓታት፡ ናይ ዚበነነ ተስፋታት ሓርነት፡ ፍትሒን ግስጋሴን ጋዕዝያ ትርከብ። ህዝቢ ኤርትራ ብሓለንጊ ምልካዊ ስርዓት ይግረፍ፤ ብኣደራሪ ጭቁናን ዓመጽን ይሳቐ፤ መንእሰያትና ፈቐድኡ ይፈልሱን ይግፍዑን ኣለዉ።

እቲ ዚኹን ጽቡቕ ናይ ኤርትራን ሰናይ ናይ ኤርትራውያንን ኪርኢ ዘይደሊ፤ መንእሰያትና ንምፍላስ፡ ህዝቢና ንምብራስ፡ ሃገርና ንምፍራስ ብግብሪ ዚሰርሕ ከይሲ ስርዓት፡ ንኤርትራ ሃገርና የዕኑ፤ ንኹሉ ኤርትራዊ ብኣልማማ ይደቡስ፡ ይጭፍልኹ፡ ይዕፍን ኣሎ። እዚ ዓመጽኛ ስርዓት ዚብፍሉይ ዚውክሎ፤ ብፍሉይ ዚሕብሕቦ ወይ ብፍሉይ ዘጥቅዖ ክፋል ህዝብና ኩነ ሕብረተሰብና የለን። ክንዲ ዚኹን፡ ኩሉ ኤርትራዊ ብሓባር ተቓሊሱ ኪኣልዮ ዘለዎ ኢዩ።

ሎሚ ውድዓዊ ኩነታት ሃገርና ንለውጢ ብሱል ኣሎ። ቀጻሊ ህላወ ሃገረ ኤርትራን ድሕነት ህዝቢ ኤርትራን ድማ፡ ለውጥን ደሞክራሲያዊ ስግግርን ይጠልብ። ይኹንምበር፡ ንሓደ ከምዚ ናትና ዓይነት ዝሩግ፡ ዓመጽኛን ከፋፋልን ምልካዊ ስርዓት ምልዋጥ ቀሊል ዕማም ከም ዘይኩን፤ ኣብ ጽባሕ ለውጢ፡ መስርሕ ፖለቲካዊ ስግግር ናብ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ዚበርቱዎን ዚጸንከረን ዕማም ምዃኑ ምግንዛብ ኣገዳሲ ኢዩ። ኣድማዒ ኣፈጻጽማ ለውጥን ርጉእ ሰላማዊ ደሞክራሲያዊ ስግግርን፡ ለባም ኣተሓሕዛን ጥንቁቕ ምቅርራብን ዚሓትት ጉዳይ ኢዩ። እቲ ኣስጋጋሪ ፖለቲካዊ መስርሕ፡ ኣብ ሓደ እዋን፡ ለውጥን ቀጻልነትን ዚሓቕፈ ኪኸውን ኣለዎ፤ ብሓደ መዳዩ፡ ለውጢ ናይቲ ምልካዊ ስርዓት ዘበስር፤ በቲ ካልኣይ መዳዩ ድማ፡ ቀጻልነት ልዑላዊ ናጽነት ሃገረ ኤርትራ ዘረጋግጽ።

ለውጢ ኣብ ኤርትራ ብቐንዱ ውራይ ኤርትራውያን ኢዩ። ወንንቲ ሽግርና ንሕና ኢና፤ ወንንቲ ፍታሕ ናይ ሽግርና ድማ ንሕና ባዕላትና ኢና። ፍታሕ ካብ ካልእ ክንጽበ፡ ግጉይን ከንቱ ህውተታን ኢዩ። ኣህጉራዊ ደገፍን ምሕዝነትን ነቲ ምእንቲ ለውጥን ደሞክራሲያዊ ስግግርን ዚካየድ ፍትሓዊ ቃልሲና ኣገዳሲ ረቓሒ ኢዩ። ብቐንዱ ግን፡ ለውጢ ኣብ ከርሲ ኤርትራ ተወሊዱ ኪስሰን፡ ብኤርትራዊ ዋንነትን ጸዓትን ኪፍጽም፤ ሃገራዊ ድሕነትን ማሕበራዊ ርግኣትን ከውሕስ ኣለዎ።

ተቓውሞ ሃገራውነት ከጉድል ወይ ከጉድም ኣይግባእን። ኣብቲ ምእንቲ ለውጢ እነካይዶ ቃልሲ፡ ነቲ ኣብ መንጎ ሃገረ ኤርትራን መንግስቲ ኤርትራን ዘሎ ፍልልይ መሚና ከነለሊ፤ ኣብ ኩሉ ንሃገረ ኤርትራ ዚምልከት ዘባውን ኣህጉራውን ጉዳያት፡ ንጹር ሃገራዊ መርገጺ ሒዝና፡ ንረብሓ ሃገርን ህዝብን ክንግበቕ፤ ነቲ ስርዓት ከነቃልዕ ይግባእ። ኣብዚ ሃገራዊ ቃልሲ ዚ፡ እቲ ዚህሉ ፍልልያት ናይ ኣረኣእያን ኣወዳድባን ብዘየገድስ፡ ሓድነት ዕላማ ቀንዲ መሳርሒና ኢዩ። ክንዲ ዚኹን፡ ነቲ ውህደት መሳርዕ ቃልስና ዚዘርግ ጉጅላዊ፡ ወገናዊ፡ ሃሉላዊ ተግባራት ኩነ ዋንነት ውሳኔናን ናጽነት ሜላናን ዚትንክፍ ውሽጣዊ ተጻብኦ ይኹን ግዳማዊ ምትእትታው ብትሪ ክንምክት ይግባእ።

ኣብ ውሽጢ ሃገርና መሰል ሓሳብካ ወይ ርእይቶኻ ምግላጽ፤ ፖለቲካዊ ሰልፊ ምቛም፤ ሲቪላዊ ወይ በርጌላዊ ማሕበር ምምስራት ክልኩል ስለዚ ኹን፤ ቅሉዕ ፖለቲካዊ ተቓውሞ ኣብ ዳያስፖራ ኪሕጸር ተገዲዱ። ኩይኑ ግን፡ ግዳማዊ ፖለቲካዊ ተቓውሞ ከም መተካእታ ዘይኩነስ፡ ከም መመላእታን ደራሽን ናይቲ ስቱር ዘቤታዊ ተቓውሞ ምስ ዚሰርሕ፡ ኣብቲ መስርሕ ለውጥን ደሞክራሲያዊ ስግግርን ዓቢ ኣበርክቶ ከወፊ ይኽእል።

ናብቲ ቀንዲ ኣርእስቲ ቅድሚ ምስጋረይ፡ ነዚ ናይ መእተዊ ዘረባይ ንምዝዛም፤ ብዛዕባ ታሪኻዊ ለውጢ ክንሃንጻ እንደሊ ሃገረ ኤርትራ ኪህልወና ዚግባእ ናይ ሓባር ራእይ ብሰለስተ ምሉኣት ሓሳባት ክገልጽ እፈቱ። (1) ዜጋ መሰረት ሃገር ኢዩ፤ ብዘይ ዜጋ ሃገር የለን። (2) ክብረት፡ መሰል፡ ናጽነት፡ ዕድል ናይ ነፍሲ ወከፍ ዜጋ ምስ ዚሕሎ፤ ክብረት፡ መሰል፡ ናጽነት፡ ዕድል ናይ ኩሉ ዜጋ ይሕሎ። (3) እታ ክንሃንጻ እንቃለስ ናይ ጽባሕ ኤርትራ፡ ኣብ ቅዋም እትምስረት፤ ብሕጊ እትግዛእ፤ ሰብኣዊ ክብረት ዜጋታት እትሕሉ፤ ንኹሉ ዜጋ ማዕረ መሰል፡ ማዕረ ናጽነት፡ ማዕረ ዕድል እተውሕስ፤ ደሞክራሲያዊ ምሕደራ፡ ፍትሕን ራህዋን እተስፍን ኤርትራ ኪትከውን ኣለዎ።

2. ቀንዲ ዕማማት መስጋገሪ እዋን

2.1 ምእዋጅ ትግባረ ቅዋምን ምንጻፍ ሕጋዊ ሰረትን

እቲ ብሰፊሕ ተሳትፎ ህዝቢ ኣብ ውሽጥን ኣብ ወጻኝን ተነዲፉ ኣብ 1997 ብቅዋማዊ ባይቶ ዚጸደቅ ሃገራዊ ቅዋም ኤርትራ፡ እቲ እንኮ ሕጋዊነት ዚለበሰ ሃገራዊ ቅዋም ናይ ናጻ ልዑላዊት ሃገረ ኤርትራ ኢዩ። ከንዲ ዚኹነ፡ እቲ ርኡይ ጉድለታቱን መንቅባቱን ብሃገር ደረጃ ብዚቐውም ሓጋጊ ኣካል ንኪመሓየሽ ተወንዚፉ፤ ኣብቲ መሰጋገሪ እዋን ቅዋማዊ ስርዓት ከንጽፍ ይኽእል። ምስ ምዝዛም መሰጋገሪ እዋን ድማ፡ እቲ ብመሰረት ኣድማሳዊ ሕርያ ብዚካየድ ናጻን ርትዓውን ምርጫ ዚቐውም ሃገራዊ ባይቶ ኤርትራ፡ ነቲ ጉድለታትን መንቅባትን ናይቲ ቅዋም ዚእርም ምምሕያሽ ኪገብር፡ ወይ ነቲ ቅዋም ብመሰረቱ ኪቐይር፡ ምሉእ ሕጋዊ ስልጣን ኩነ ንጽር ሕጋዊ ኣገባብ ኣለዎ። ኩይኑ ግን፡ ኣብ ፈለማ ናይቲ መሰጋገሪ እዋን፡ ምስቲ ንጠለባት ጸጥታ፡ ድሕነት ኩነ ርግኣት ሃገር ንምውሓስ ኪወጽእ ዚኽእል ኣዋጅ ህጹጽ ኩነታት ዘላኒ ግዝያዊ ምትዕርራይ ኪግበረሉ ይከኣል።

2.2 ቅጽበታዊ ምልቃቕ ኩሎም ፖለቲካዊ እሴራትን ብዘይ ሕጋዊ ኣገባብ ዚተቐየዱ ዜጋታትን

ሓደ ካብቲ ቀዳማይ ስጉምቲ ናይቲ ዚቐውም መሰጋገሪ መንግስቲ ንኹሎም ኣብ ማሕበሩ ዘለዉ ፖለቲካዊ እሴራት፡ እሴራት ሕልና፡ እሴራት ጋዜጠኛታት፡ ብዘይ ሕጋዊ ኣገባብ ዚተኣስሩ ተራ ዜጋታት፡ ወዘተ.፡ ብቐጽበት ሓራ ምልቃቕ ይኸውን።

2.3 ዕረያ መደብ ሃገራዊ ኣገልግሎት

ምትዕርራይ መደብ ሃገራዊ ኣገልግሎት፡ ምምሕያሽ ናይቲ ናይ 1995 ኣዋጅ ሃገራዊ ኣገልግሎት፤ ነቲ ኣብ ግዴታዊ ኣገልግሎት ዚጸንሐ ምስ ምሉእ ካሕሳ ምጥያስ፤ ግቡእ ሞያውን ተክኒካውን ስልጠና ብምሃብ ኣብቲ በርጌሳዊ ቊጠባ ተጸንቢሩ ኣፍራዪ ዕዮ ብምርካብ መነባብሮኡ ንምእላይ ምሕጋዝ። ነቲ ዘይሕጋዊ ተግባር ግፋ፡ ኣብ ገዛዝ ኩነ ፈቐዶ ጽርግያታት፡ ደው ምባል። ሃገራዊ ኣገልግሎት ከም ኣካል ናይ ሓደ ብመሰረት ቀዳማነታት ዚተሰርዐ ሃገራዊ ውጥን ልምዓት፡ ኣብ ኣድማዒ ህንጻት ኣካላውን ማሕበራውን ትሕተ-ቅርጽን ምምሕያሽ ኣከባብን ምውፋር።

2.4 መሰል ምምላስ ናይ ኩሎ ኤርትራዊ ሰደተኛ

ኩሎቲ ብጠንቂ ኩናት፡ ህውከት፡ ዓመጽ፡ ጭቄና፡ ዓፈና፡ ወዘተ.፡ ካብ መፋርቕ 1960ታት ኣትሒዙ ክሳብ ለይቲ ሎሚ፡ ነታ ዘፍቅራ ሃገሩ ገዲፉ ኪሰደድ ዚተገደደ ዜጋ ናብ ዓዱ ኪምለስ ናይ ዘለዎ ዘይንፈግ መሰል ምርግጽ። ነቲ መሰል ክዉን ንምግባር ሕጋዊ ባይታ ምጥጣሕ።

2.5 ምርግጽ ድሕነት፡ ሰላምን ርግኣትን ሃገር

ስትራተጅያዊ ኣቀማምጣ ሃገርና ኣብ መለጋግቦ ናይቲ ተቐያይሪ ብኩናትን ግጭትን ዚልለ ዘባ ቀርኒ ኣፍሪቃን ሓውሲ ደሴት ዓረብን፤ ጀኦፖለቲካዊ ውድድርን ንጡፍ ወተሃደራዊ ህላውን ናይ ብዙሓት ሓያላት ሃገራት ኣብ ወሰናን ጋብላ ቀይሕ ባሕሪ፤ ዘይርጉጽ ኣሰላልፋ ሓይልታትን ተቐያይሪ ዝንቐ ዘባውን ኣህጉራውን ኪዳናትን፤ ዘይርጉጽ ውሽጣዊ ኩነታት ኩነ ኣስፋፋሒ ህርፋን ናይተን ቀጥታዊ መዳውብትና ሃገራት፤ ኣብ ግምት ዘእተወ፤ ቀጻሊ ልዑላውነት፡ ድሕነት፡ ሰላምን ርግኣትን ሃገር ዘውሕስ፡ ውሕሉል ዘበታውን ግዳማውን ሜላ ምኽታል ወሳኒ ኪኸውንዩ።

2.6 ኣሰጋጋሪ ፍትሕን ሃገራዊ ዕርቅን

ኣብ ዘመናዊ ታሪኽ ሃገርና፡ (1) ኣብ እዋን ብረታዊ ቃልሲ፡ ኣብ መንጎ ተሓኢን ምሓኢን፤ ኣብ መንጎ ተሓኢን ህሓሓኢ/ህግሓኢን ኩነ ኣብ ውሽጢ ተሓኢን ህሓሓኢ/ህግሓኢን፡ ብዙሕ ደም ዘፍሰሰን ናይ

ብዙሐት ህይወት ዘህለቸን፡ ጌና መዕጻዊ ዘይተገብረሉ ሓድሕዳዊ ጐነጽ ተፈጸሙ ኢዩ። (2) ኣብ እዋን ናጽነት፡ ኣብ ውሽጢ ህግሓኤ/ህግደፍ ዓመጽኛ ጐነጽ፤ ኣብ ልዕሊ ዜጋታት፡ ‘ስሩዕ፡ ሰፊሕን ጃምላውን ግህሰታት ሰብኣዊ መሰላት’ ብቲ ግዝያዊ ኩነ መሰጋገሪ መንግስቲ፡ ተፈጸሙ ኢዩ።

ንሕና ኤርትራውያን፡ ካብ ብሕጂ ኣብቲ ጉዳይ እናተላዘብና ስትራቴጂያዊ ምርጫ ክንገብር ኣሎና። ኣብቲ መሰጋገሪ እዋን፡ ፍዳዊ ፍትሒ (retributive justice) ዲና ወይስ ፈዋሲ ፍትሒ (restorative justice) ከነናዲ፤ ኣብ ሕገ ምፍድዳይ ዲና ክንጥሕል ወይስ ኣብ ሓድሕዳዊ ምትዕራቕ ከነድህብ፤ ስምብራት ናይቲ ኣብ እዋን ብረታዊ ቃልስን ኣብ እዋን ናጽነትን ዚተፈጸመ ዓመጽን ጃምላዊ ግህሰታት ሰብኣዊ መሰላትን ንምሕዋይ፡ ኣየናይ መንገዲ ምኽታል ኢዩ ዘዋጽኣና ወይ ዘርብሓና፤

ኣስጋጋሪ ፍትሒ ብሓፈሻኡ ግዳያት ገበን፡ ዓመጽ ወይ በደል፡ ካሕሳን ደበበን ዚረኽቡሉ፤ ፈጽሞቲ ዓመጽ፡ ገበን ወይ በደል ድማ፡ ጣዕሳ ዘርእዩሉ፡ ካሕሳ ዚህብሉ ወይ ግቡእ መቐጻዕቲ ዚወስዱሉ መስርሕ ኢዩ። ዕላማኡ፡ ንዚሓለፉ ገበናት ወይ በደላት ኣዳቂሱ፡ ሓድሽ ንኹሉ ዚሓቀፍ፤ መሰል ዜጋታት ዜኽብር፤ ንግዝኣተ-ሕጊ ዚምእዘዝ፤ ብግሉጽነት ዚሰርሕ፤ ተሓታትነት ዘለዎ፤ ፖለቲካዊ ስርዓት ምትእትታው ኢዩ። ውጽኢቱ ድማ ሃገራዊ ዕርቅን ስኒትን ርግኣትን ዘደንፍዕ ይኸውን።

2.7 ዳግመ-ስርርዕ ጸጥታዊ ጽላት

ጸጥታዊ ጽላት ንመሳርሒታት ጐነጽ፡ ማለት ሓይልታት ምክልኻል፡ ጸጥታ፡ ስለያ፡ ፖሊስ፡ ዱጓና፡ ስርዓተ ቀበሌ፡ ኣብያተ ማእሰርቲ፡ ኣብያተ ፍርዲ፡ የጠቓልል። እቲ ስርዓት ብመንገዲ እዚ ጽላት ዚገይሩ ኢዩ ካብ ህዝቢ ንዘጋጥሞ ተቓውሞ ብምድቋስ ስልጣኑ ዘናውሕ። ብሓፈሻኡ፡ ጸጥታዊ መሓውር ምልካዊ ስርዓታት፡ ብገበንን ብልሽውናን ዚተበከለ ኢዩ። ነዚ ግዕዝይ ዚከየድ፡ ነቲ ጽላት ከየዕረኻ ውሕስነት ደሞክራሲያዊ ስግግር ምርግጋጽ ዚከኣል ኣይኩንን።

ጸጥታዊ መሓውር ንምትዕርራይ፡ ሕጋዊ መዝነት ምምሕያሽ፡ ስርዓተ እዝን ቅጽጽርን ምትኽኻል፡ ዳግመ-ስርርዕ ዓቕሚ ሰብ ምግባር የድሊ። ዋሕስ ቅዋምን ዋልታ ድሕነት ህዝብን ሃገርን ዚኸውን፤ ብዘመናዊ ስልቲታት ስነ-ኩነት ዚሰልጠነ፤ ምዕቡል ኣጽዋር ዚፃጠቕ፤ ቅርጡው ሞያዊ ሃገራዊ ሰራዊት - ሓይሊ ምድሪ፡ ሓይሊ ኣየር፡ ሓይሊ ባሕሪ - ምህናጽ።

2.8 ምህናጽ መንግስታዊ ትካላት

ኤርትራ ብዝፍግ ስርዓት፡ ብልሹው ምሕደራን ድኹም ትካላትን እትልለ ሃገር ኢያ። ዚበዝሕ ሞያዊ ዓቕሚ ኩነ ተክኒካዊ ክእለት ዘለዎ ዜጋ ኣብ ቤት ማእሰርቲ፡ ኣብ ድስካለ ወይ ኣብ ስደት ይርከብ። እቲ ዚተረፈ ኣብታ ሃገር ዚቐመጥ ኣፍራዪ ጉልበትን ኣእምሮን ዚውንን ዜጋ ኣብ ቀዳሊ ሽቕለተኣልቦነት ይነብር።

ኣብዚ ህሉው ኩነታት ሃገርና ለውጢ ምምጻእ፤ ኣብቲ መሰጋገሪ እዋን ድልዱል ሰረት ኣንጺፉ ዚሰርሕ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ምትካል፤ መዝነታቱ ብብቕዓት ዚፍጽም፡ ግቡእ ኣገልግሎታት ዚህብ ሚኒስትራታት፡ በዓል መዚታት፡ ትካላት፡ ኦጀንሲታት ምህናጽ ቀሊል ብድሆ ኣይኩንን።

3. መደምደምታ

እቲ ዝርዝር ብዙሕዮ። ከይነውሓና ግን፡ ዘረባይ ንምድምዳም፤ ምስዚ ኹሉ ብድሆታት ዚ፡ ግዜ ኣብ ጐድንና ከም ዘየለ ተገንዚብና፤ ቅኑዕ መኣዝን ሒዝና፡ ለውጢ ንምቅልጣፍ ኣበርቲዕና ክንሰርሕ፤ ደሞክራሲያዊ ስግግር ንምርግጋጽ በብዓቕምና፡ በብሞያና እጃምና ከነበርክት፤ ክንቅረብ ይግባእ። ብፍላይ ድማ፡ መንእሰያት። ከምቲ ልዑላዊ ናጽነት ብመሪር ቃልስን ዓቢ መስዋእትን ተኸታተልቲ ወለዶታት መንእሰያት ዚመጽ፤ ቅዋማዊ ደሞክራሲያዊ ስርዓትናውን፡ ብቃልስን

መስዋእትን መንእሰያት ኢዩ ኪመጽእ። ኣብዚ ዕማም'ዚ፡ መንእሰያት ኤርትራ፡ ኣብ ውሽጥን ኣብ ወጻኝን፡ ከም ወረስትን ሃነጽትን ናይታ ናይ ጽባሕ ኤርትራ መጠን፡ መሪሕ ተራ ከተበርክቱ ታሪኻዊ ሓላፍነት ኣለኩም።

ቀንዲ ዕጥቅኹም ንቐሓት፡ ተወፋይነት፡ ሓድነት ይኹን። ተመክሮ ዚምህሮ ሓደ መሰረታዊ ሓቂ ኣሎ፡- ተሃላላኺ ድምጺ ንሓድሕዱ ይዳቐስ፤ ምቐል ሓይሊ መፍቶ ጸላኢ ይኸውን፤ ስሙር ድምጺ ዓቢ መቓልሕ ይዝርግሕ፤ ጥሙር ሓይሊ ንጸላኢ የንበርክኽ። እቲ ቁምነገር፡ ከምቲ ምስላ ኣቦዎት ዚገልጹ፡ ‘ኣሕዎት ምስ ዚሓብሩ ጸላኢ የባርሩ’ ኢዩ።

ጽን ኢልኩም ስለ ዚሰማዕኩምኒ ኣመስግን።

ዘልኣለማዊ ሓበን ንጆጋኑ ሰማእታትና!
ዕድመ ንናጻ ልዑላዊት ሃገረ ኤርትራ!
ፈጣሪ ንኤርትራን ህዝባን ይባርኽ!